

საქართველო

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის (BTC), სამხრეთ კავკასიური მილსადენის (SCP) და დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენის (WREP)

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა (CDI)

2012 წლის აპრილი-ივნისის ანგარიში

BP-ის ბიზნესსაქმიანობა საქართველოში

BP საქართველოში 1996 წლიდან იმყოფება. ჩვენი ძირითადი საქმიანობა ჩვენ მიერ ოპერირებული მილსადენების საშუალებით ენერჯის უსაფრთხო ტრანსპორტირება და მიწოდებაა. ამ დარგში ჩვენ წამყვანი ინვესტორი და ოპერატორი ვართ ნავთობისა და გაზის სამ მსხვილ პროექტში:

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენი (BTC)

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის (BTC) ექსპლუატაცია 2006 წლის ივნისში დაიწყო. BTC მილსადენი, რომლის მთლიანი სამშენებლო ღირებულება დაახლოებით 4 მილიარდ აშშ დოლარს შეადგენს, კასპიისა და ხმელთაშუა ზღვების დამაკავშირებელი პირველი პირდაპირი სატრანსპორტო ხაზია. სრული წარმადობით მილსადენს საერთაშორისო ბაზრებისთვის დღეში ერთი მილიონი ბარელი ნავთობის მიწოდება შეუძლია, რაც მომავალი ათწლეულების განმავლობაში საქართველოს მთავრობისთვის შემოსავლების მნიშვნელოვანი წყარო გახდება.

სამხრეთ კავკასიური გასზადენი (SCP)

სამხრეთ კავკასიური გასზადენის (SCP) საშუალებით კასპიის ზღვის შაპ დენიზის საბადოდან გაზის აზერბაიჯანისა და საქართველოს ბაზრებისთვის მიწოდება 2006 წლის დეკემბერში, ხოლო თურქეთში 2007 წლის ივლისში დაიწყო. გასზადენი რეგიონის გაზმომარაგების ახალ მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს.

დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი (WREP)

დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი (WREP), რომელიც აგრეთვე ცნობილია ბაქო-სუფსის მილსადენის სახელით, ჩვენ მიერ საქართველოში განხორციელებული პირველი ინვესტიციაა. ამ 830 კმ სიგრძის

მილსადენით ნავთობი კასპიის ზღვის ჩირაგის საბადოდან, აზერბაიჯანის სანგაჩალის ტერმინალის გავლით, დასავლეთ საქართველოში მდებარე სუფსის ტერმინალს მიეწოდება. მილსადენის მთლიანი მარშრუტის თითქმის ნახევარი საქართველოში მდებარეობს. WREP-ს, რომელიც 1999 წელს ამოქმედდა, დღეში 100,000-მდე ბარელი ნავთობის გატარება შეუძლია.

BP საქართველოს ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის (CDI) მიმოხილვა

პროგრამა BTC/SCP მილსადენების ახლოს მდებარე სოფლებში

CDI-ს განხორციელება საქართველოში დაიწყო 2003 წლის დასაწყისში, SCP და BTC მილსადენების მარშრუტის ახლოს მდებარე 77 დასახლებაში. დასაწყისში პროგრამის განხორციელება დაიწყო „საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამა 1“-ის (CIP 1) სახელით, ხოლო მოგვიანებით ეს დასახელება შეიცვალა ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივით (CDI).

მილსადენების მშენებლობის ეტაპზე CDI 1-ის მიზანი იყო BP-ს და მილსადენების ახლოს მცხოვრებ მოსახლეობას შორის პოზიტიური ურთიერთობების გაღრმავება, მდგრადი სოციალურ-ეკონომიური განვითარების საფუძველზე.

მილსადენების მშენებლობის პერიოდში პროგრამის მთლიანი ბიუჯეტი სამი წლის განმავლობაში (2003-2006) შეადგენდა 8 მილიონ აშშ დოლარს. მსგავსი პროგრამები აზერბაიჯანისა და თურქეთისთვისაც შეიქმნა.

BTC/SCP მილსადენების მშენებლობის დასრულების და ექსპლუატაციის ფაზაზე გადასვლის შემდეგ (2006 წელი), BP-მ, როგორც BTC და SCP მილსადენების ოპერატორმა CDI-ს მე-2 ფაზის დაფინანსება კიდევ 3 წლით (2006-2009წწ) გააგრძელა, რომლის მიზანი BTC/SCP მილსადენების ახლოს მცხოვრებ მოსახლეობასთან პოზიტიური ურთიერთობების გაღრმავება და განმტკიცება იყო.

CDI-ს II ფაზა (CDI 2), ზოგადად, მიზნად ისახავდა BP-ს და BTC/SCP მილსადენების ტრასის ახლოს მცხოვრებ მოსახლეობას შორის პოზიტიური ურთიერთობების გაღრმავებას, იმ მოსახლეობის ფინანსური მხარდაჭერის გზით, რომელიც მზად არის გახდეს საზოგადოების მდგრადი განვითარების მაგალითი. პროგრამის მიზანია დაეხმაროს მოსახლეობას, რათა მათ შეძლონ განახორციელონ პროექტები და უზრუნველყონ მათი მდგრადობა, მინიმალური საგარეო დახმარებით, პროგრამის ფარგლებში უნდა გაიზარდოს და გაუმჯობესდეს მილსადენების გასწვრივ მცხოვრები მოსახლეობის შემოსავლები და შესაძლებლობები, და ეს ყოველივე BP-სთან პარტნიორული ურთიერთობის საფუძველზე უნდა ჩამოყალიბდეს.

2008 წლის დასაწყისში მიმდინარე საქმიანობასთან ერთად დაიწყო CDI 2-ის მარკეტინგული კომპონენტის – პროექტის „ფერმერები და ბაზარი“ (FtM) განხორციელება. აღნიშნული ინიციატივის მიზანი იყო წვრილი ფერმერების

დახმარება მათთვის სასიცოცხლო პრობლემის მოგვარებაში, როგორცაა მათ მიერ წარმოებული პროდუქციის მოხვედრა გასაღების ბაზარზე. ამ მიზნით, პროექტს ეწოდა „ფერმერები და ბაზარი“.

პროექტის საქმიანობის განხორციელება დაგეგმილი იყო სამი წლის განმავლობაში (2008-2011წწ). 2011 წლის დასაწყისში, პროექტის ბიუჯეტში თანხების დაზოგვის გამო, პროექტი გაგრძელდა, დამატებითი დაფინანსების გარეშე, კიდევ ოთხი თვით, 2011 წლის ივნისის ბოლომდე. მოგვიანებით, თანხების კვლავ დაზოგვის გამო, პროექტი გაგრძელდა კიდევ ერთი თვით, 2011 წლის ივლისის ბოლომდე, დაგეგმილი სამუშაოების დასასრულებლად, პროექტის ბიუჯეტის დარჩენილი თანხების ფარგლებში.

BP-ისა და მისი აქციონერების მიერ აღებული ვალდებულებების ფარგლებში, რომლის მიზანი სამი მილსადენის (BTC/SCP/WREP) პროექტის ქვეყნების მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლების ხელშეწყობაა და, აგრეთვე, სხვადასხვა დაინტერესებული მხარეების განვითარების სტრატეგიიდან გამომდინარე, მიღებული იქნა გადაწყვეტილება ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა საქართველოში BTC/SCP და WREP მილსადენების ახლოს 2009 წლის შემდეგაც გაგრძელებულიყო.

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის მესამე ფაზა (CDI 3) 2010 წლის მაისში BTC და SCP მილსადენების ტერიტორიაზე დაიწყო პროგრამის ხელმძღვანელმა პარტნიორმა ორგანიზაციამ „ქეა საერთაშორისო“. ახალი ფაზის დაწყებამდე CDI 2-დან CDI 3-ზე შეუფერხებელი გადასვლა CDI 2-ის რამდენიმე კომპონენტის გაგრძელების აუცილებლობამ განაპირობა.

„ქეა საერთაშორისოს“ მიერ CDI 3-თან დაკავშირებით წარმოდგენილი წინადადება, როგორც კომპანიის შიგნით BTC/SCP ჯგუფის მიერ, ასევე საქართველოში მოქმედი წამყვანი დონორი ორგანიზაციების წარმომადგენლებით დაკომპლექტებული მრჩეველთა საბჭოს მიერ იქნა განხილული. ეს ორგანიზაციებია: გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განვითარების პროგრამა (UNDP), აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტო (USAID), ევროკავშირი (EU) და შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტო სამხრეთ კავკასიაში (SDC).

2010 წლის მაისში ხელი მოეწერა ოფიციალურ ხელშეკრულებას ორგანიზაციასთან „ქეა საერთაშორისო კავკასიაში“, რომელიც განახორციელებს პროგრამას ორ ადგილობრივ ორგანიზაციასთან – „ტრენინგისა და კონსულტაციის ცენტრთან“ (CTC) და ბანკ „კონსტანტასთან“ (მიკროსესხები) ერთად. პროგრამის განხორციელების ვადად განისაზღვრა 2012 წლის იანვრის ბოლო, ხოლო მთლიანმა ბიუჯეტმა 1,865,081 აშშ დოლარი შეადგინა.

პროგრამის ბიუჯეტის თანხების დაზოგვის გამო, პროგრამით გათვალისწინებული საქმიანობის დასასრულებლად, პროგრამა გაგრძელდა დამატებითი თანხების გამოყოფის გარეშე, ორი თვით, 2012 წლის მარტის ბოლომდე.

პროგრამის მესამე ფაზის მიზანი იყო, მდგრადი სოციალური და ეკონომიური განვითარების ხელშეწყობის გზით, მიღსადენების ტრასის ახლოს მცხოვრებ მოსახლეობასთან პოზიტიური და ჰარმონიული ურთიერთობების გადრმავება და განმტკიცება. ქვეყნის სპეციფიკის, ასევე პროგრამის I და II ფაზების ფარგლებში მიღწეული შედეგების გათვალისწინებით, სამომავლო პროექტების ყველაზე შესაფერის ორ ძირითად მიმართულებად სოფლის მეურნეობა და სამოქალაქო საზოგადოების განვითარება დასახელდა.

პროექტის განხორციელების პირველი თვეების განმავლობაში „ქეა“ შეისწავლის იმ ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების შესაძლებლობას, რომლებიც შეძლებდნენ თავის თავზე აეღოთ პროგრამის მნიშვნელოვანი კომპონენტების განხორციელების პასუხისმგებლობას CDI 3 - ის მეორე წლის განმავლობაში. კერძოდ ეს კომპონენტები იქნებოდა სოფლის მეურნეობის დარგში საკონსულტაციო მომსახურება, მცირე ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა და ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარებისთვის საჭირო საქმიანობების შესრულება. ქეა საერთაშორისოში ორი არასამთავრობო ორგანიზაცია შეარჩია: “რეგიონული განვითარების ასოციაცია” შეირჩა დასავლეთის სექტორში, ხოლო “ტრენინგისა და კონსულტაციის ცენტრს” დაევალა სამუშაოების ჩატარება აღმოსავლეთ სექტორის მასშტაბით. მე-3 ფაზის დაწყებიდან 8 თვის შემდეგ CDI 3 დაიწყო აღნიშნული კომპონენტების გადაცემა შერჩეული ორგანიზაციისათვის, მაგრამ დამკვირვებლის და კონსულტანტის ფუნქციას პროგრამის დასრულებამდე თვითონ ასრულებდა..

მოსახლეობასთან უკვე ჩამოყალიბებული ურთიერთობის და დადებითი ზემოქმედების თვალსაზრისით უკვე მიღწეული შედეგების შესანარჩუნებლად, აგრეთვე კომპანიის ბიზნესსაქმიანობის შეუფერხებლად წარმართვისთვის და ქვეყნის მასშტაბით კომპანიის რეპუტაციის განსამტკიცებლად, დაიგეგმა „ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის“ მე-4 ფაზა.

CDI 3-ის დასასრულს პროგრამის ფარგლებში გაწეული საქმიანობა შეფასდა საგარეო შემფასებლების მიერ, რომელთა დასკვნითი ანგარიშის თანახმად, სამომავლოდ „ნაციონალიზაციის“ სტრატეგიის განხორციელების პროცესი მართებულ ნაბიჯად იქნა მიჩნეული. ამავე შეფასების მიხედვით, არასამთავრობო ორგანიზაციებს – CTC-ს და RDA-ს შესწევთ უნარი, რომ განახორციელონ პროგრამის მომდევნო ფაზა. შესაბამისად, გაიცა რეკომენდაცია, რომ ამ ორგანიზაციებს წარმოედგინათ სატენდერო წინადადებები CDI 4-ის განხორციელების თაობაზე.

2012 წლის მარტში, „BP საქართველომ“ შესთავაზა CTC-სა და RDA-ს, რომ მათ წარმოედგინათ სატენდერო წინადადებები CDI-ის მე-4, სამწლიანი ფაზის განხორციელების შესახებ (CDI 4).

CDI 4-ის განხორციელების სატენდერო წინადადებები განხილულ იქნა როგორც კომპანიის შიგნით, BTC და SCP-ის პასუხისმგებელი პირების მიერ, ისე საგარეო მრჩეველთა საბჭოს მიერ, რომელშიც შედიან საქართველოში მოქმედი ძირითადი დონორი ორგანიზაციების – ევროკავშირისა და სამხრეთ კავკასიაში შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის ოფისის (SDC) - წარმომადგენლები.

განხილვამ უჩვენა, რომ ორივე ორგანიზაციის წინადადებები შეესაბამებოდა CDI 4-ის მიზნებს და შესაძლებელი იყო, რომ CTC-ს პროგრამა განეხორციელებინა აღმოსავლეთ რეგიონში, ხოლო RDA-ს – დასავლეთ რეგიონში.

პროგრამის მე-4 ფაზის განხორციელების პერიოდი განისაზღვრა 2012 წლის მაისიდან 2015 წლის მაისამდე, ხოლო მთლიანი ბიუჯეტი 3,044,094 აშშ დოლარს შეადგენს.

ზოგადად, პროგრამის მე-4 ფაზის ამოცანებია: პოზიტიური ურთიერთობის შენარჩუნება კომპანიასა და BP-ის მილსადენების მარშრუტის სიახლოვეს მცხოვრებ მოსახლეობას შორის, რაც მიიღწევა მდგრადი განვითარების პროექტებში ინვესტირების და მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ინიციატივების ხელშეწყობის გზით. პროგრამის ძირითადი მიმართულებებია - სოფლის მეურნეობა, ბიზნესის განვითარება, მოსახლეობის შესაძლებლობების გაზრდა.

CDI 4-ის კონკრეტულ მიზნებს წარმოადგენს სოციალური თანამშრომლობის მდგრადი ფორმების და მოსახლეობის მდგრადი განვითარების ინიციატივების ხელშეწყობა, ადგილობრივი მოსახლეობისთვის ეკონომიკური საქმიანობის შესაძლებლობების შექმნა, რეგიონალური აგრობიზნესის ხელშეწყობა, მცირე და საშუალო ბიზნესების შექმნა საქონლისა და მომსახურების მიწოდების მიზნით.

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის მე-4 ფაზა (CDI 4) BTC/SCP მილსადენების პროექტებისთვის

მიზნები და ძირითადი კომპონენტები

- სოციალური / ინსტიტუციონალური მიზანი და მისი კომპონენტები, როგორც საბოლოო მიზნის შემადგენელი ნაწილები
 - სოციალური თანამშრომლობის მდგრადი ფორმებისა და მოსახლეობის მდგრადი განვითარების ინიციატივების ხელშეწყობა.
 - საზოგადოებრივი ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების 31 პროექტის განხორციელება;
 - 11 სათემო ორგანიზაციის (CBO) მიერ სოციალური საწარმოების შექმნა, შემოსავალის ზრდისა და მათი სოფლების მოსახლეობისთვის მომსახურების გაწევის მიზნით.
 - კეთილმოწყობილი ინფრასტრუქტურის ობიექტებითა და სოციალური საწარმოებით ისარგებლებს 25 ათასზე მეტი ადამიანი.
- ეკონომიკური მიზანი და მისი კომპონენტები, როგორც საბოლოო მიზნის შემადგენელი ნაწილები

- მოსახლეობის ეკონომიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება აგრობიზნესის გასაავითარებლად, მცირე და საშუალო საწარმოების შექმნა და მოსახლეობისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდება.
- 105 მცირე და საშუალო საწარმოს შექმნა, მინიმუმ 40% ქალების მონაწილეობით;
- პროგრამით დაფინანსებული ახალი ბიზნესების 70% მომგებიანობის უზრუნველყოფა გახსნიდან 12 თვეში;
- ადიგენის, ახალციხისა და ბორჯომის რაიონებში 3 ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფი შექმნა ;
- ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფების მიერ პროექტის ბენეფიციარებს გაეწევათ 36 სახის მომსახურება;
- 100 სადემონსტრაციო ფერმა შექმნა;
- მინიმუმ 150 ფერმერს / პროდუქციის მწარმოებელს (რომელთა 30% ქალია) შეექმნებათ გასასვლელი ქალაქში პროდუქციის რეალიზაციისათვის;
- 1800 ფერმერული მეურნეობა ზრდის წარმოებული პროდუქციის მოცულობას, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების ხარჯზე;
- მილსადენების რაიონების ფერმერებზე გაიცემა 470 სუბსიდირებული აგროსესხი;
- აღინიშნება სამიზნე შინამეურნეობების შემოსავლების 20%-იანი ზრდა.

პროექტის ფარგლებში მიღწეული ძირითადი შედეგების კონკრეტული მაგალითები:

მოსახლეობის ინსტიტუციონალური პოტენციალის ამაღლება, სათემო ორგანიზაციების საქმიანობა

ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის ობიექტების გაუმჯობესების პროექტები

დასავლეთის რეგიონის სათემო ორგანიზაციებს შორის გამოცხადდა ინფრასტრუქტურის პროექტების დასაფინანსებელი გრანტის მისაღები კონკურსის პირველი რაუნდი. დაინტერესება გამოხატა 8 სათემო ორგანიზაციამ, რომელთაც გააჩნიათ სათანადო პოტენციური კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად. სამმა ორგანიზაციამ განაცხადი უკვე წარმოადგინა.

სოციალური საწარმოები

შესაბამისი საინფორმაციო სამუშაოს ჩატარების შედეგად, CDI 4-ის დასავლეთის რეგიონის პროექტებზე გასამართ კონკურსში მონაწილეობის ინტერესი გამოხატა ათმა ორგანიზაციამ. სათემო ორგანიზაციების მიერ შემოთავაზებული პროექტები და მათ მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტები სრულად ასახავს მათი თანასოფლელების მიერ დასახელებულ პრობლემებს.

დახმარება სოფლის მეურნეობის დარგში და ახალი ბიზნესების დასაწყებად, აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სუბსიდირებული სესხები ხელს უწყობს მოსახლეობის შემოსავლების ზრდას.

სოფლის მეურნეობა

CDI - დასავლეთის მიერ შეიქმნა ორი სადემონსტრაციო ფერმა, რომელთა ძირითადი საქმიანობა ხორბლის მოყვანაა. მიუხედავად იმისა, რომ ხორბლის მოყვანა ამ რეგიონში ისტორიულად ძალზე გავრცელებული იყო, ბოლო ორიოდე ათწლეულის განმავლობაში ხორბლის წარმოების მხრივ არასახარბიელო მდგომარეობა იყო შექმნილი. ფერმერები იყენებდნენ სათესლე მასალას, რომელიც რეალურად იყო ველური ჭკავის თესლი, და არა ხორბლის თესლი. სათანადო ცოდნის ნაკლებობა და მოწინავე ტექნოლოგიების არარსებობა იწვევდა ხორბლის დაბალ მოსავლიანობას რეგიონში, რომელიც წარსულში განთქმული იყო მარცვლეულის წარმოებით.

CDI-დასავლეთის ფარგლებში იგეგმება ფერმერების დახმარება, რათა მათ აღადგინონ ხორბლის მოყვანა და ამისათვის გამოიყენონ ხარისხიანი სათესლე მასალა და მუდმივად აითვისონ მარცვლეულის წარმოების მოწინავე ტექნოლოგიები.

დამატებით 2 სადემონსტრაციო ფერმა მოეწყო ახალციხის რაიონში. პროექტის დახმარებით, ფერმერებმა მიიღეს 9700 პომიდვრის, წიწაკისა და კიტრის ჩითილი. მათ ასევე მოიწვიეს თანასოფლელები და გააცნეს ახალი ტექნოლოგიები, რომელსაც პროექტის ფარგლებში დაეუფლნენ.

CDI-დასავლეთის პროექტის ფარგლებში ჩატარდა 22 საკონსულტაციო შეხვედრა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 320-მა დაინტერესებულმა ფერმერმა. შეხვედრები მიეძღვნა მინერალური და ორგანული სასუქებისა და ჰერბიციდების გამოყენების საკითხებს, რაც მიმდინარე სეზონის გათვალისწინებით, ფერმერების ინტერესის საგანს წარმოადგენდა.

ბიზნესის წამოწყება

დასავლეთის რეგიონში, 75 ადამიანის სახელით შემოვიდა 47 განაცხადი ახალი ბიზნესის დაწყების თაობაზე. განმცხადებლების საერთო რაოდენობის 45% ქალია. პროექტმა დაიწყო წარმოდგენილი ბიზნესიდეების განხილვა და შესაბამისი თემატური ტრენინგების დაგეგმვა, ვიდრე დაინტერესებული პირები საკუთარ ბიზნესწინადადებებს მოამზადებენ.

მომსახურების ჯგუფი

ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფის ცნება CDI 4-ის დასავლეთის რეგიონის მოსახლეობის წინაშე იქნა წარმოდგენილი, მოსახლეობასთან გამართულ საჯარო შეხვედრებზე და სხვა საინფორმაციო საქმიანობის ფარგლებში. ამ კომპონენტზე განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდა ურბანულ დასახლებებში. ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფისთვის გრანტის მისაღებად წარმოდგენილია ორი წინასწარი განაცხადი ქალაქ ბორჯომიდან და ქალაქ ახალციხიდან.

მომდევნო კვარტალი

CDI-ადმოსავლეთი

- დაიწება საინფორმაციო შეხვედრები სოფლებში;
- გამოცხადდება კონკურსები გრანტების მისაღებად, რომლითაც დაფინანსდება ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის პროექტები, სოციალური საწარმოების შექმნა და ახალი ბიზნესების წამოწყება;
- დაიწება ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციის პროექტები;
- შეირჩევა სადემონსტრაციო ფერმები;
- ხელი მოეწერება კონტრაქტს პარტნიორებთან სუბსიდირებული სესხების კომპონენტში.

CDI-დასავლეთი

- დასრულდება სარეაბილიტაციო პროექტების შერჩევა. ხელი მოეწერება ხელშეკრულებებს, დაიწყება პროექტების განხორციელება;
- სათემო ორგანიზაციებს და ფერმერთა ასოციაცია „სამცხეს“ ჩაუტარდება უნარ-ჩვევების ტრენინგი;
- დასრულდება სოციალური საწარმოების შერჩევა;
- შეირჩევა კონკურსის გამარჯვებული განაცხადი ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფის ჩამოყალიბების პროექტში;
- ახალი ბიზნესების დაწყების მსურველებს ჩაუტარდება ტრენინგები ბიზნესწინადადების მომზადების უნარ-ჩვევებში. გამოვლინდება კონკურსის გამარჯვებულები და გაიცემა გრანტები.
- დასრულდება სადემონსტრაციო ფერმების შერჩევა.
- დაიწყება შემხვედრი ვიზიტების მოწყობა.

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა WREP მილსადენის ახლომდებარე სოფლებისთვის

2009 წელს მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება, რომ საქართველოში WREP მილსადენის ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა BTC და SCP მილსადენებისთვის შექმნილი პროგრამის მართვის ერთიან სტრუქტურაში მოქცეულიყო. შედეგად, *სატენდერო წინადადებების მოთხოვნის (RfP)* პროცესის მეშვეობით, პროექტის განხორციელებაში ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციები ჩაერთვნენ. პროექტის სამიზნე მიმართულებად განისაზღვრა ახალგაზრდა თაობის უნარ-ჩვევების განვითარების ხელშეწყობა.

“ახალგაზრდა თაობის უნარ-ჩვევების განვითარების პროექტის” განხორციელება დაიწყო 2010 წლის მაისში. სატენდერო პროცესის მეშვეობით, პროექტის განმახორციელებელ ორგანიზაციად შეირჩა „საქართველოს სკაუტები“, რომელიც თანამშრომლობს ადგილობრივ პარტნიორთან “ტრენინგისა და კონსულტაციების ცენტრი”

პროექტი 2012 წლის მაისში დასრულდება. მისი მთლიანი ბიუჯეტი 482,013 აშშ დოლარს შეადგენს, საიდანაც BP-ის მიერ ამ პროექტის განსახორციელებლად 299,923 აშშ დოლარი გამოიყო. 173,490 აშშ დოლარის თანადაფინანსება გამოიყო სკაუტების ადგილობრივი ორგანიზაციისა და პარტნიორი არასამთავრობო ორგანიზაციის – „ტრენინგისა და კონსულტაციის ცენტრის“ (CTC) მიერ, აგრეთვე „შვეიცარიის მეგზურებისა და სკაუტების მოძრაობასთან“ ერთად განხორციელებული პროექტის მიერ.

პროექტის მიმდინარეობისას, დამატებით 55 ათასი აშშ დოლარი გამოიყო დამატებითი ღონისძიებებისათვის, მათ შორის, მეორე საზაფხულო ბანაკის მოსაწყობად და აგრეთვე სამოქალაქო განათლების სასწავლო კურსის ჩასატარებლად პროექტის მონაწილე სკოლების მასწავლებლებისთვის. პროექტის ყველა ეს დამატებითი ღონისძიება დაიგეგმა სამიზნე სკოლებისა და ახალგაზრდული ჯგუფების საჭიროებების შეფასებისა და ანალიზის საფუძველზე. დამატებითი ღონისძიებების შესასრულებლად, პროექტი გაგრძელდა 2012 წლის ივნისის ბოლომდე. პროექტის განხორციელება საანგარიში პერიოდში დასრულდა.

2012 წლის მე-3 კვარტალში ხელახლა გამოცხადდება ტენდერი WREP მილსადენის გასწვრივ მცხოვრები ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის ახალი პროექტების განმახორციელებელი პარტნიორის გამოსავლენად.

ზემოხსენებული პროგრამების ძირითადი მიზნები და მიმართულებები ქვემოთ დაწვრილებით არის აღწერილი.

WREP-ის ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა - „ახალგაზრდა თაობის უნარ-ჩვევების განვითარების პროექტი“ – მიზნები და ძირითადი კომპონენტები:

- **ახალგაზრდობის უნარ-ჩვევების ამაღლება და მათი ჩართვა გარემოს დაცვის პრობლემების მოგვარების საკითხებში**
 - 44 სამიზნე სკოლის მოსწავლეები მონაწილეობენ გარემოსდაცვითი საკითხებისა და ლიდერობის უნარ-ჩვევებისადმი მიძღვნილ ტრენინგებში;
 - მიკრო-გრანტების კომპონენტი სამიზნე სკოლების მოსწავლეებს საშუალებას აძლევს განახორციელონ მცირე მასშტაბის გარემოსდაცვითი პროექტები;
 - სამიზნე სკოლების მოსწავლეები ეცნობიან გარემოს დაცვის მსოფლიო პროგრამას, რომლის მეშვეობით ისინი შეიძენენ გარემოს დაცვის პრობლემების მოგვარების პრაქტიკულ ცოდნასა და უნარ-ჩვევებს;
 - საზაფხულო ბანაკის გახსნა, რაც ხელს შეუწყობს პროექტის განმავლობაში შეძენილი ცოდნის ურთიერთგაზიარებას, შეჯამებას და აგრეთვე ახალი კონტაქტების დამყარებას.
- **სამიზნე ახალგაზრდების ჯგუფების ძირითადი უნარ-ჩვევების განვითარება შემდეგი აქტივობების საშუალებით:**
 - სამიზნე სკოლების მოსწავლეები დაეუფლებიან და გაიუმჯობესებენ ზეპირი და წერითი კომუნიკაციის უნარ-ჩვევებს, გარკვევით ჩამოყალიბებული თვითგამოხატვის უნარს; განვიითარებენ ლოგიკურ და ანალიტიკურ აზროვნებას, რაციონალური გადაწყვეტილებების მიღების უნარ-ჩვევებს; ამის შედეგად, სამიზნე სკოლების ახალგაზრდები შეძლებენ პრიორიტეტის საფუძველზე განსაზღვრონ და განახორციელონ მიკრო-გრანტების პროგრამები და დაამყარონ ურთიერთობა მოსახლეობასთან, მათი ინტერესების ლობირების მიზნით.

პროექტის ფარგლებში მიღწეული ძირითადი შედეგების კონკრეტული მაგალითები:

ახალგაზრდა თაობის უნარ-ჩვევების განვითარების პროექტი მიზნად ისახავს მილსადენების ახლომდებარე დასახლებებში ახალგაზრდობის პოტენციალის ამაღლებას, რისთვისაც პროექტის ფარგლებში იქმნება შესაფერისი გარემო, რომელიც მნიშვნელოვნად განაპირობებდა პროექტის ეფექტურ განხორციელებას, კერძოდ, ჩატარდა რამდენიმე ტრენინგი, განხორციელდა

მცირე და შედარებით ფართო მასშტაბის გარემოსდაცვითი პროექტები, აგრეთვე გაიხსნა ზაფხულის ბანაკი 170-ზე მეტი მოსწავლისთვის.

ახალგაზრდობის განვითარების პროექტების ინვესტირებამ გამოავლინა ახალგაზრდობის უდიდესი პოტენციალი და მისწრაფება, რომ შეიძინონ ცოდნა და მიაღწიონ წარმატებას, რაც საბოლოოდ აყალიბებს ნდობასა და პატივისცემაზე დამყარებულ გარემოს, რომელშიც აშკარად იკვეთება ადამიანების სურვილი, რომ გახდნენ კომპანიის საქმიანობის ნაწილი და მონაწილეობა მიიღონ, ერთი მხრივ, მოსახლეობისთვის განკუთვნილი პროექტების განხორციელებაში და, მეორე მხრივ, იზრუნონ კომპანიის კუთვნილი ობიექტებისა და ოპერაციების უსაფრთხოებაზე. „ახლა უკვე ვიცით რა არის საჭირო გარემოს დასაცავად; ჩვენმა გუნდმა აირჩია სლოგანი - „ჩვენ ვზრუნავთ გარემოზე. შემოგვიერთდი“ და ჩვენ ყოველთვის დავიცავთ ჩვენს გარემომცველ გარემოს, მათ შორის, მილსადენების ირგვლივ“ - ამბობს ანა ბოგვერაძე, სოფელ ზოვრეთის სკოლის მოსწავლე და პროექტის მონაწილე.

გარემოს დაცვის ინიციატივები ძალზე ეფექტური და შესაფერისი საშუალება აღმოჩნდა ახალგაზრდობის პროექტში ჩასართავად. მოსწავლეებმა დიდი ინტერესი გამოხატეს და დაგეგმილი 880-ის ნაცვლად, ახალგაზრდების ჯგუფებში 1200 მოსწავლე ჩაერთო და 500-ზე მეტი გარემოსდაცვითი ინიციატივა განხორციელდა.

მიკროგრანტებით დაფინანსებულმა პროექტებმა ხელი შეუწყო განვითარების შესაძლებლობების შექმნას და საზოგადოებაში უსაფრთხოების კულტურის დამკვიდრებას, კერძოდ: მცირემასშტაბიანი ეკოლოგიური პროექტების ფარგლებში სკოლის ადმინისტრაციებმა განახორციელეს საქმიანობა, რომელიც, იმავდროულად, მიზნად ისახავდა სკოლის ინფრასტრუქტურის კეთილმოწყობას, ხოლო უსაფრთხოების კულტურის დამკვიდრება დადებითად აისახა როგორც მოსწავლეების, ისე უფროსების ქცევებში.

„ჩვენ ზედმიწევნით შევისწავლეთ „BP-ის უსაფრთხოების ოქროს წესები“ და მივიღეთ ყველა ზომა, რათა ჩვენი საქმიანობა უსაფრთხო გამხდარიყო. მუშაობის დროს ჩვენ ვიყენებდით დამცავ ხელთათმანებს, სათვალეებსა და ჩაფხუტებს. ლაშქრობის დროს ვიცვამდით შესაფერის სპორტულ ფეხსაცმელს, თავს ვიცავდით მზის ზემოქმედებისგან, ქუდებითა და მზისგან დამცავი საშუალებებით. ამ პროექტის წყალობით, ჩვენ უფრო წინდახედულები გავხდით და უფრო მეტად ვზრუნავთ საკუთარ და სხვების ჯანმრთელობაზე“, - ამბობს საზაფხულო ბანაკის მონაწილე მარნეულიდან - ანა სიესივაძე.

საზაფხულო ბანაკები აღმოჩნდა სწორი პრაქტიკული ჩვევების გაზიარებისა და არაფორმალურ ვითარებაში ცოდნის გადაცემის კარგი საშუალება. საზაფხულო ბანაკებში თავი მოიყარეს ახალგაზრდებმა სხვადასხვა რაიონიდან, რომელთაც მიეცათ საშუალება, რომ გაეზიარებინათ გამოცდილება, ესწავლათ სკაუტური ცხოვრების ძირითადი ცხოვრებისეული უნარ-ჩვევები და დაემყარებინათ მეგობრული კავშირები სხვადასხვა რაიონიდან ჩამოსულ თანატოლებთან.

პროექტის ფარგლებში მიღწეული კონკრეტული შედეგებია:

- 44 სკოლაში მოეწყო 45 ოთახი მოსწავლეთა აქტივობებისთვის;
- 174 მოსწავლე დაესწრო მსოფლიო სკაუტური გარემოსდაცვითი პროგრამის მიერ შეთავაზებულ ტრენინგებს გარემოსდაცვით საკითხებზე და ლიდერობის უნარ-ჩვევებში;
- 44 სკოლაში შეიკრიბა ახალგაზრდების 45 ჯგუფი;
- პროექტის მიმდინარეობის პერიოდში ახალგაზრდების ჯგუფებში 1212 მოსწავლე გაერთიანდა;
- ჯგუფებმა განახორციელეს 544 მცირემასშტაბიანი გარემოსდაცვითი პროექტი;
- 512 მოსწავლე დაესწრო პიროვნული უნარ-ჩვევების განვითარების საკითხებზე ჩატარებულ 44 ტრენინგს;
- ახალგაზრდების ჯგუფების მიერ განხორციელდა მიკროგრანტებით დაფინანსებული 60 პროექტი;
- ორმა საზაფხულო ბანაკმა თავი მოუყარა 173 ახალგაზრდას, რომელთაც მიეცათ საშუალება, რომ გაეზიარებინათ გამოცდილება, დაემყარებინათ მეგობრული კავშირები და ემუშავათ მდგრადი განვითარებისკენ მიმართულ ახალ პროექტებზე;
- 88 მოსწავლემ მონაწილეობა მიიღო მცირე და საშუალო მასშტაბის ღონისძიებებში, მათ შორის, შემეცნებით თამაშებში, რომლებიც გაიმართა თბილისში, გორში, ქუთაისსა და ბათუმში;
- შედგა ახალგაზრდა თაობის უნარ-ჩვევების განვითარების პროექტის თანამშრომლობა BP-ის მიერ დაფინანსებულ ორ სხვა პროექტთან - „ენერგოავტობუსი“ და „მდგრადი ენერგეტიკის კვირეული“;
- პროექტის მონაწილე 14 სკოლის დაახლოებით 140-მა მოსწავლემ მიიღო მონაწილეობა სკაუტების ლიდერების მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებში, რომლებიც გაიმართა ღია ცის ქვეშ მცხეთა-მთიანეთში, გარდაბნის რაიონსა და შიდა ქართლის რეგიონში;
- პროექტის მონაწილე სკოლების 40-მა მასწავლებელმა გაიარა კურსი სამოქალაქო განათლების საკითხებში.

პროგრამის მართვა და კოორდინაცია

CDI პროგრამების მართვა ხორციელდება კომპანიის თბილისის ოფისში მომუშავე სოციალური პასუხისმგებლობის ჯგუფის მიერ.

ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივის მრჩეველის სამუშაო დრო მთლიანად ეთმობა არასამთავრობო ორგანიზაციების მუშაობის მონიტორინგს და შეფასებას, საველე საქმიანობაში სისტემატური მონაწილეობისა და ყოველთვიური, კვარტალური, წლიური და დასკვნითი ანგარიშების განხილვის გზით. ის ასევე უზრუნველყოფს, რომ პროექტის განმახორციელებელი პარტნიორი ორგანიზაციების მუშაობის პრაქტიკა და პროცედურები BP-ის პრინციპებს მიესადაგებოდეს და რომ პარტნიორმა ორგანიზაციებმა განუხრელად დაიცვან BP-ის ქცევის კოდექსი და შეასრულონ ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულება, რომლის მიხედვით ისინი ვალდებული არიან იმოქმედონ ქცევის კოდექსის სრული დაცვით, როცა სამუშაოს BP-ის სახელით ასრულებენ. CDI მრჩეველი ექვემდებარება *სოციალური პასუხისმგებლობის მენეჯერს*.

პროგრამების განმახორციელებელი არასამთავრობო ორგანიზაციები BP-ის წარუდგენენ ყოველთვიურ ანგარიშებს, რომლებშიც შეჯამებულია საანგარიშო თვეში ჩატარებული სამუშაოები და განსაზღვრულია მათ წინაშე წამოჭრილი საკითხები და მათი გადაჭრის გზები.

ყოველ კალენდარულ კვარტალში წარმოდგენილ ანგარიშებში უფრო სიღრმისეულად არის გაშუქებული ფინანსური მენეჯმენტის საკითხები. წლიურ ანგარიშში ძირითადი ყურადღება ეთმობა შედეგებს, მონიტორინგსა და შეფასებას, პროგრამაში მომხდარ ცვლილებებს და ა.შ. დასკვნით ანგარიშში საზგასმულია მიღწევები და ამ მიღწევებით გამოწვეული შედეგები, ასევე მოცემულია პროგრამის შედეგების ზოგადი მიმოხილვა, მისი სუსტი და ძლიერი მხარეები და მიღებული გამოცდილება.

აკრონიმები

BTC/SCP	ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი / სამხრეთ კავკასიური გაზსადენი
WREP	დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი
CDI	ადგილობრივი მოსახლეობის განვითარების ინიციატივა
CIP	საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამა
FtM	ფერმერები და ბაზარი
NGO	არასამთავრობო ორგანიზაცია
RDA	რეგიონალური განვითარების ასოციაცია
CTC	ტრენინგისა და კონსულტაციის ცენტრი
RFP	სატენდერო წინადადებების მოთხოვნა
CBO	სათემო ორგანიზაცია
FLSG	ფინანსური და იურიდიული მომსახურების ჯგუფი

დასასრული